

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 300 13 00

F: 01 300 13 56

E: gp.uvhvvr@gov.si

www.uvhvvr.gov.si

Številka: U34405-9/2022/7

Datum: 7. januar 2022

Zaradi enotnega izvajanja Odredbe o izvajanju sistematičnega spremljanja zdravstvenega stanja živali, programov izkoreninjenja bolezni živali ter cepljenj živali v letu 2022 (Uradni list RS, št. 202/21) izdaja Управа Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, na podlagi 8. točke 78. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18), naslednje

OBVEZNO NAVODILO

o postopkih za izvajanje 36. člena Odredbe o izvajanju sistematičnega spremljanja zdravstvenega stanja živali, programov izkoreninjenja bolezni živali ter cepljenj živali v letu 2022 za koncesionarje in druge izvajalce

I.

Za potrebe izvajanja 36. člena Odredbe o izvajanju sistematičnega spremljanja zdravstvenega stanja živali, programov izkoreninjenja bolezni živali ter cepljenj živali v letu 2022 (v nadaljnjem besedilu: Odredba) se za abortus šteje, če se je brejost prekinila:

- pri kopitarjih: med 45. in 300. dnevom brejosti;
- pri govedu: med 40. in 260. dnevom brejosti;
- pri drobnici: med 30. in 140. dnevom brejosti;
- pri prašičih: med 28. in 112. dnevom brejosti.

II.

1. Imetnik živali mora v roku 24 ur po tem, ko je opazil abortus, to prijaviti veterinarski organizaciji po telefonu ali preko obrazca »Prijava abortusa pri živalih«, ki je dostopen na [spletni strani Uprave](#), in ga poslati po elektronski pošti ali osebno dostaviti na veterinarsko organizacijo.
2. Če imetnik živali prijavi abortus preko telefona, obrazec »Prijava abortusa pri živalih« izpolni veterinarska organizacija.

3. V primeru, da imetnik živali v zvezi z abortusom pokliče Veterinarsko higiensko službo NVI (VHS), mora le-ta informacijo o prijavljenem abortusu posredovati pristojni veterinarski organizaciji, ki izpolni obrazec »Prijava abortusa pri živalih«.

III.

1. Po prijavi abortusa iz prejšnjega poglavja, veterinar v EPI kreira zapisnik o odvzemu vzorcev (ZOVT) glede na vrsto živali, pri kateri je bil abortus prijavljen:
 - »Odredba GOVEDO - ABORTUS – 2022«;
 - »Odredba DROBNICA - ABORTUS – 2022«;
 - »Odredba KOPITARJI - ABORTUS – 2022«;
 - »Odredba PRAŠIČI - ABORTUS – 2022«.
2. Ob kreiranju ZOVT veterinar v opombe vpiše, kdo je prijavil abortus (imetnik, VHS,...) ter datum prijave abortusa.
3. Veterinar mora vzorce abortiranega materiala odvzeti čimprej po prijavi abortusa, praviloma v 24 urah.
4. V primeru, da je abortirani material neustrezen za preiskavo (močno kontaminiran) oziroma ga ni več mogoče pridobiti, odvzame veterinar vaginalni bris oziroma kri (brez dodatka antikoagulant) živali, ki je abortirala (če lahko z gotovostjo ugotovi, katera žival je abortirala). Vaginalni bris se odvzame iz dorzalnega vaginalnega svoda v bližini materničnega vratu ali pa iz materničnega vratu.
5. Na ZOVT se v polje ID živali vpiše ID tiste živali, ki je abortirala.
6. Če je bil abortus javljen v čredi živali, kjer ni mogoče določiti, katera žival je abortirala, se v ZOVT kot ID živali vpiše »ABORTUS«.

IV.

1. Ne glede na določbe prejšnjega poglavja lahko v primeru, ko VHS odpelje abortiran material oziroma plod z gospodarstva, kreira ZOVT in opravi vzorčenje abortiranega materiala NVI.
2. O tem NVI obvesti pristojno veterinarsko organizacijo, ki za odvzem vaginalnega brisa živali, če je to potrebno v skladu s četrto točko prejšnjega poglavja, v EPI kreira nov ZOVT.

V.

Laboratorijske preiskave na boleznih iz 36. člena Odredbe opravi NVI:

- a) pri abortusu enoprstih kopitarjev:
 - kužni arteritis kopitarjev: RT-PCR (SOP 428), VNT (SOP 362);
 - konjski rinopneumonitis – virusno zvržavanje kobil: PCR v realnem času (SOP 504);
- b) pri abortusu krav:
 - bruceloz, če se sumi, da je lahko abortus posledica bruceloz: PCR v realnem času (SOP 431), rose bengal (SOP 74), RVK (SOP 477);
 - BVD: RT-qPCR BVD (SOP 465), ELISA BVD (SOP 246);

- drugi povzročitelji abortusov (Dokazovanje povzročiteljev abortusov z metodo PCR v realnem času (UPA));
- c) pri abortusu ovc/koz:
- bruceloza: PCR v realnem času (SOP 431), Rose Bengal (SOP 74), RVK (SOP 477);
- č) pri abortusu svinj:
- afriška prašičja kuga: APK PCR v realnem času (SOP 490), ELISA APK (SOP 308);
 - klasična prašičja kuga: KPK RT-PCR v realnem času (SOP 370), ELISA KPK (SOP 230);
 - bolezen Aujeszkega: qPCR (SOP 493), ELISA BA gB (SOP 311).

Matjaž Guček,
generalni direktor

V vednost:

- NVI;
- Veterinarska zbornica – Sekcija zasebnih veterinarjev praktikov;
- Območni uradi Uprave;
- Arhiv, tu.